

Любомир Винар

ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН

БІО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІЯЛИ

Рим 1958

Накладом «Записок ЧСВВ»

Відбитка з «Записок ЧСВВ», т. III, вип. 1-2, стор. 148—171

Любомир Винар

ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН

БЮ - БІБЛОГРАФІЧНІ МАТЕРІЯЛИ

Рим 1958
Накладом «Записок ЧСВВ»

ВІД РЕДАКЦІЇ

Життєвий та науковий шлях проф. Олександра Оглоблина не легкий. А однак він прямий-простолінійний у своїй науковій спрямованості, без огляду на обставини місця і часу його наукової праці. Обставини мінялись, залишилась незмінною людина, та її сталевая воля по науковій праці. І тому ми друкуючи його науковий дорібок за 35 літ трудящого життєтя, віддаємо наш поклін Олександрові Оглоблинові як людині і науковцеві.

«Записки ЧСВВ» уважають собі за честь занотувати та передати поколінням науковий дорібок Олександра Оглоблина, з яким помачошиному повелось життєтя, головню, коли поглянемо на праці, що залишились у рукописі чи взагалі загинули. Та ми не тратимо надії, що проф. Оглоблин таки ще діждеться кращих часів, що його праці появляться друком. З його сторони, як людини та науковця, не бракує до цього основ. Можливо, що цей біографічний список, що його видаємо отут і окремою відбиткою, заінітересе до цієї справи ширше українське громадянство та поможе здійснити задушевні мрії кожного робітника пера: побачити свої праці видані друком.

Уважлива та докладна праця п. Любомира Винара, піднята не для власної слави чи користи, але з чистої наукової солідарности, уможливила і «Запискам ЧСВВ» віддати трибут вдячности свому співробітникові — проф. Олександрові Оглоблину.

Науковці і приятелі та знайомі проф. Оглоблина з приємністю та вдовіллям поставлять до своїх особистих бібліотек цю технічно скромну роботу, подібно як вона знайдеться і на полицях публічних бібліотек батьківщини та скитальщини.

Любомир Винар

ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН

Біо-бібліографічні матеріали

В 1955-ому році українські наукові інституції, громадські установи й увесь український загаль на еміграції відзначили Ювілей 35-літньої наукової праці одного з передових, сучасних українських істориків — проф. д-ра Олександра Оглоблина.

Життєвий шлях нашого історика не був устелений рожами. Зокрема жорстока підсоветська дійсність 1930-ох років скувала на цілий ряд років творчого духа достойного ювілята. Не зважаючи на те, проф. О. Оглоблин видержав удари невдячної долі й до сьогодні вповні присвячується історичним дослідям України. З короткого життєпису читачі довідаються про невсипущу працю нашого вченого. Ми свідомі, що цей біографічний нарис є надто стислий, проте віримо, що він і бібліографія спричиняться до появи обширної монографії про життя і творчість Ювілята.

Наша бібліографія поділена на дві основні частини: а) друковані праці, б) праці, що залишаються в рукопису. Перша частина охоплює понад двісті назв і вона являється повним списком друкованих праць проф. О. Оглоблина.¹ Натомість друга частина не охоплює усіх недрукованих праць. Зокрема сюди не включено численних наукових записок, пов'язаних з консультуванням проф. О. Оглоблином кількох археологічних експедицій ВУАН в 1935—1937 роках, а також низку дрібних праць. Рівно ж не зайдано тут про редакційну працю проф. Оглоблина.

Багато праць проф. Оглоблина не могли побачити світу в советських умовах. Частина їх загинула в архівах наукових установ і видавництва УРСР, децю втрачено було під час останньої війни та еміграції. Лише деякі, важливіші праці збереглися в архіві автора.

¹ На жаль, через брак деяких советських видань у вільному світі, не вдалося подати докладніші бібліографічні довідки.

Але ті праці, що були надрувані в УРСР, не завжди могли дійти до читача. Приміром, «Нариси з історії капіталізму на Україні», видані р. 1931, не пішли в продаж, а «розподілялися (по наукових бібліотеках) закритим розпорядком», що фактично визначало заборону книги (незабаром вона була й формально заборонена, разом з іншими працями проф. Оглоблина).

Ще більше нещастя стрінуло одну з головніших праць проф. Оглоблина — «Нариси з історії української фабрики. Кріпацька фабрика» (ст. 284). Ця книга була майже цілком видрукована в 1931 р., як спільне видання ВУАН і Державного Видавництва України. Але весь наклад був знищений большевицькою цензурою так, що зберігся лише один авторський коректурний примірник.

Відзначаючи Ювілей проф. Олександра Оглоблина виданням бібліографії його наукової творчості, бажано Достойному Ювілятові многих-многох літ творчої праці в найбільш відповідальній і почесній царині науки — в дослідях історії власного народу.

Л. В.

Життєвий шлях Олександра Оглоблина

Олександр Петрович Оглоблин народився 24-го листопада (ст. ст.) 1899 р. в Києві. Його батько — нащадок козацького роду Новгород-Сіверського повіту на Чернігівщині, а мати, народжена Лашкевич, походила зі старого шляхетського-старшинського роду.¹ Отже виховувався малий Олександр під впливом фамільних традицій, а душа його ще з ранніх юнацьких років пройнялася любов'ю і пієтизмом до української старовини. В Києві Олександр Петрович закінчив зі золотою медалею III гімназію та записався на історично-філологічний факультет Київського Університету св. Володимира. Він студіює в проф. М. Довнар-Запольського, проф. С. Голубева, проф. Т. Смирнова, проф. В. Пархоменка та інших істориків.

В 1919-му році Олександр Петрович кінчає університетські студії й зачинає педагогічну діяльність в середніх школах Києва, викладаючи історію і українознавство. В цьому самому році він стає членом Історично-Етнографічного Т-ва («Кружка») при університеті св. Володимира.

В кінці 1920-го року обирають Олександра Петровича професором Київського Археологічного Інституту на кафедрі історії економічного побуту України, а в 1921 р. доцентом кафедри історії України Київського Університету, що досі звався Вищим Інститутом Народної Освіти ім. М. Драгоманова. В роках 1922—1943²

¹ Лашкевичі були знані меценатами української культури. Олександр Степанович Лашкевич — родич матері О. Оглоблина, був редактором — видавцем «Київської Старини».

² В роках 1932—38 був позбавлений кафедри з політичних причин.

Олександр Петрович був професором Київського Інституту Народної Освіти, згодом Київського Державного Університету на кафедрі історії України. Рівночасно він був професором Київського Інституту Народного Господарства на кафедрі історії народного господарства України (1927—1930), а в роках 1938—1940 професором Одеського Державного Університету на кафедрі історії України.

В 1926-му році в Одесі Олександр Петрович прилюдно оборонив дисертацію **«Передкапіталістична фабрика на Україні»** (головні офіційні опоненти — проф. М. Слабченко й проф. Є. Загоровський) й одержав науковий ступінь доктора історії української культури. Того ж року Олександр Петрович почав працювати в Українській Академії Наук при кафедрі акад. Д. І. Багалія, спочатку, як позаштатний науковий співробітник, а з 1929 року, як керівничий Комісії Соціально-Економічної Історії України 18—19 ст. Тоді ж він був обраний дійсним членом Історичного Товариства Нестора-Літописця при ВУАН і Археографічної Комісії ВУАН. В Академії Наук Олександр Петрович працював далі, як старший науковий співробітник, до 1943 року, послідовно — в інститутах Історично-Археографічному (1933—1934), Історії Матеріальної Культури (1935—1937) й Історії України (1937—1943).³

Року 1926 проф. О. Оглоблина обирають дійсним членом Одеської Науково-Дослідчої Катедри Історії України і дійсним членом Харківської Науково-Дослідчої Катедри (згодом Інституту) Історії Української Культури ім. акад. Д. Багалія. В 1927 році Олександр Петрович був обраний дійсним членом Інституту Економіки РАНІИОН у Москві по секції історії народного господарства. Того ж року він був обраний дійсним членом Одеського Наукового Товариства при ВУАН.

В 1930-ох роках проф. О. Оглоблин працює інтенсивно в музеях та архівах. І так в 1931—32 рр. він був заступником директора по науковій частині Всеукраїнського Історичного Музею в Києві, а в 1932—33 рр. директором Всеукраїнського Центрального Архіву Стародавніх Актів у Києві. Слід зазначити, що в 1932 році проф. О. Оглоблин очолював Поліську Експедицію ВУАН і Всеукраїнського Історичного Музею, завданням якої було дослідження стародавніх промислових закладів на Правобережному Поліссі. В роках 1936—37 Олександр Петрович був науковим консультантом археологічних експедицій ВУАН в Городську, Вишгороді й Києві. В 1938—41 рр. він був дійсним членом Українського Науково-Дослідчого Інституту Педагогіки в Києві. На початку 1941 р. Олександрові Петровичеві був наданий ступінь доктора історичних наук (без захисту дисертації).

³ З перервами в 1934—1935 і в 1937 рр. (з політичних причин).

Того ж року закінчується етап праці проф. О. Оглоблина під советською владою. Гадаємо, що не треба згадувати про всі колони, що заважали українському історикові в умовах жорсткої советської дійсності. Зокрема в 1930-их роках вже не було ніякої свободи історичного досліджу — все було встиснене в рамці «марксістсько-ленінської ідеології» й советського політичного диктату, під яким мусіли писати українські історики.

Лише в 1941 р., з вибухом німецько-советської війни, перед проф. О. Оглоблином відкрились нові обрії науково-дослідної праці. Але тогочасне життя вимагало іншого. У вересні-жовтні 1941 р. Олександр Петрович був головою Міської Управи Києва. Тоді ж його було обрано членом Української Національної Ради в Києві. Року 1942 проф. О. Оглоблин був директором Музею-Архіву переходової доби м. Києва, а в 1942—1943 рр. — керівником Історично-Філологічної Секції Київського Будинку Вчених. Згодом проф. О. Оглоблин вповні присвячується науковій праці. В 1942 р. його обирають дійсним членом Українського Історично-Філологічного Товариства у Празі. Восени р. 1943 Олександр Петрович переїздить до Львова, де провадить наукову роботу в Історичній Комісії Наукового Товариства ім. Шевченка. Св. п. Митрополит Андрей Шептицький плянував тоді створити Церковно-Археологічну Комісію, якій хотів передати свої архівні матеріали й до тої праці запросив проф. О. Оглоблина та доручив йому скласти статут Комісії. Военні події не дозволили на здійснення у Львові⁴ концепції св. п. Митрополита. Прийшла евакуація. Олександр Петрович, запрошений на професора Українського Вільного Університету, переїздить на весні р. 1944 до Праги, де працює до квітня 1945 р.

По другій світовій війні, в 1945—1951 рр., проф. О. Оглоблин продовжує свою академічну й наукову діяльність в Німеччині (Баварія). Він є звичайний професор Українського Вільного Університету в Мюнхені і ці обов'язки виконує до цього часу. В 1949—50 рр. він був членом Сенату й продеканом Філософічного Факультету УВУ. В 1946—1951 рр. Олександр Петрович був професором Української Православної Богословської Академії в Мюнхені і членом Сенату Академії. В 1947 р. проф. О. Оглоблин був обраний дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка, в 1948 р. дійсним членом Української Вільної Академії Наук (де він працював ще з 1946 р.). Від 1946 року він являється заступником голови Церковно-Археологічної Комісії при Апостольській Візитатурі в Мюнхені, а від 1949 р. заступником голови Українського Історично-Філологічного Товариства (бувше Празьке). Проф. О. Оглоблин був директором Науково-Дослідного

⁴ Комісія почала працювати 1946 р. при Апостольській Візитатурі в Мюнхені.

Інституту УВАН (з 1947 року), керівником відділу Генеалогії Українського Науково-Дослідчого Інституту Родознавства та Знаменознавства (з 1947 року), дійсним членом Українського Чорноморського Інституту (з 1943 року).

Року 1951 проф. О. Оглоблин переїздить до ЗДА, де продовжує свою працю українського історика. Від 1951 р. він є головою Історичної Секції УВАН у ЗДА. Від 1953 р. Олександр Петрович очолює Чорноморську Комісію УВАН у ЗДА.

Проф. О. Оглоблин є членом Редакційного Комітету «Енциклопедії Українознавства» й редактором її Історичного відділу. В 1953 р. проф. О. Оглоблина обирають дійсним членом Académie Internationale Libre des Sciences et des Lettres в Парижі. Водночас проф. Оглоблин не припиняє своєї академічної праці. З 1951 р. він — Голова Іспитової Комісії Філологічного Факультету УВУ в ЗДА.

Головні досліді проф. О. Оглоблина присвячені проблемам історії України (політичної, економічної, культурної, церковної) XVI—XIX ст., а також українській історіографії та джерелознавству й українській генеалогії.

В історичних студіях проф. О. Оглоблин користувався в основному аналітично-синтетичною методою, що у висліді давала повний образ досліджуваного історичного явища-події. В основі його дослідів лежить віднайдення та інтерпретація історично-наукової правди. Під цим оглядом праці проф. О. Оглоблина являються яскравим прикладом історичного об'єктивізму. Олександр Петрович заступає погляд, що історик покликаний досліджувати певну епоху та зрозуміти її розвоєві тенденції, а не осуджувати її діячів та їхні ідеї в світлі нашої доби. Проте, історична метода досліді проф. О. Оглоблина вимагає окремої студії.

Окремою сторінкою життя проф. О. Оглоблина являється його педагогічна діяльність, як професора Українських Університетів. Його розуміння студентської молоді й праця над вирощенням кадрів українських істориків має непроминальне значення для розвитку української культури.

Під сучасну пору проф. О. Оглоблин досліджує історію української держави в XVII і XVIII століттях. Не зважаючи на надірване здоров'я і непригожі обставини до наукової праці, проф. О. Оглоблин вповні присвячується досліді історичної правди України.

БІБЛОГРАФІЯ ПРАЦЬ ОЛЕКСАНДРА ОГЛОБЛИНА

ЗА 1919—1957 рр.

Пояснення бібліографічних скорочень.

АН — Академія Наук.

Analecta OSBM — Analecta Ordinis S. Basilii Magni.

The Annals УВАН — The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S.

ББПА — Бюлетень Богословсько-Педагогічної Академії.

ВУАН — Всеукраїнська Академія Наук.

ВЗІНО — Всеукраїнський Заочний Інститут Народної Освіти.

ДВОУ — Державне Видавниче Об'єднання України.

ДД — Державницька Думка.

ЕУ I або II — Енциклопедія Українознавства, частина 1 або 2.

ЗІАІ — Записки Історично-Археологічного Інституту.

ЗІФВ УАН — Записки Історично-Філологічного Відділу Української Академії Наук.

ЗНТШ — Записки Наукового Товариства ім. Шевченка.

КВ — Краківські Вісті.

ЛНЗБ — Літературно-Науковий Збірник.

НЗБ — Науковий Збірник.

НШ — Наші Дні.

НУС — Нове Українське Слово.

ПНБІ — Праці Науково-Богословського Інституту.

ПП — Пролетарська Правда.

УВУ — Український Вільний Університет.

УД — Українська Дійсність.

ЧЗБ — Чорноморський Збірник.

Цкль — Циклостиль.

I.

Праці друкovanі

1920.

1. Київський Робітничо-Селянський Університет. — «Вісті»¹. Київ.

1923.

2. Рабочие на Топальской мануфактуре в 1771 году. — «Архив истории труда в России», кн. VI—VII. Петроград. Стор. 41—51.

1925.

3. Очерки истории украинской фабрики. Мануфактура в Гетманщине. — Гос. Издат. Украины. Киев². Стор. 270.

¹ Восени 1920 р.

² Передмова має дату 1922 року, коли книга була прийнята до друку. Рецензія проф. Д. Дорошенка — «Суспільство», Прага, 1926, ч. III—IV, стор. 171—172.

4. Очерки истории украинской фабрики. Предкапиталистическая фабрика. Гос. Издат. Украины. Киев. Стор. 232.³
5. Старовинна українська фабрика. (З приводу книги проф. М. Є. Слабченка «Организация хозяйства Украины от Хмельниччины до мировой войны. Том II. Судьбы фабрики и промышленности в Гетманщине в XVII—VIII стол.», Одеса, 1922). «Червоний Шлях», VIII (29). Харків. Стор. 91—100.

1926.

6. До питання про автора Літопису Самовидця. «Записки Історично-Філологічного Відділу Української Академії Наук», кн. VII—VIII. Київ. Стор. 181—196.
7. М. Є. Слабченко. Матеріали до економічно-соціальної історії України XIX ст. Т. I. ДВУ. 1925. Стор. VIII + 318. (Рецензія). «ЗІФВ УАН», кн. VII—VIII. Київ. Стор. 560—571.
8. Архів Київсько-Межигірської фабрики. «ЗІФВ УАН», кн. IX. Київ. Стор. 332—42.

1927.

9. Транзитний торг України за першої половини XIX сторіччя. ВУАН. Київ. Стор. 48.
10. Справа Дараганенка (1728—29 рр.) «ЗІФВ УАН», кн. X. Київ. Стор. 299—303.
11. До історії будницької промисловости України за часів Хмельниччини. «ЗІФВ УАН», кн. X. Київ. Стор. 303—310.
12. Вадим Модзалевський, Гути на Чернігівщині (Monumenta et Fontes artis ucrainicae. Fontes v. I). Київ, 1926. УАН. Стор. 191. (Рецензія). «ЗІФВ УАН», кн. X. Київ. Стор. 369—375.
13. Транзитний торг України за першої половини IX сторіччя. «ЗІФВ УАН», кн. XII, XV. Київ... XII ст. 234—252, XV-ст. 166—195.
14. В. А. Фесенко, К истории возникновения города Луганска («Радянська Школа», 1926, жовтень, стор. 85—100); Його ж таки, К истории возникновения г. Луганска (ibid., 1927, III, 104—120); — Його ж таки, Художественное литье на старом Луганском литейном заводе (ibid., 1927, VI—VII, 93—100). (Рецензія). «ЗІФВ» ВУАН, кн. XV. Київ. Стор. 257—260.
15. Договір Петра Іваненка (Петрика) з Кримом 1692 року. «Ювілейний Збірник на пошану акад. Д. І. Багалія», т. I. ВУАН. Київ. Стор. 720—744.

³ Рецензія проф. М. Слабченка. «Записки Історично-Філологічного Відділу» УАН, VII—VIII, стор. 557—560. Київ, 1926.

16. Бібліотека Волинського Ліцею. «Бібліографічні Вісті», IV. Київ. Стор. 47—59.

1928.

17. До історії Руїни.⁴ «ЗІФВ УАН», кн. XVI. Київ. Стор. 200—215.
18. До історії повстання Петра Іваненка (Петрика). «ЗІФВ УАН», кн. XIX. Київ. Стор. 226—230.
19. До історії української політичної думки на початку XVIII віку. «ЗІФВ УАН», кн. XIX. Київ. Стор. 231—241.
20. «Проф. А. П. Оглоблин, Очерки истории украинской фабрики. Мануфактура в Гетманщине. К. 1925. Стор. 270; — Його ж, Предкапиталистическая фабрика. К. 1925, Стор. 324 (sic!)⁵ (З приводу рецензії, вміщеної в журналі «Україна» за 1928, ч. I, за підписом Миколи Ткаченка). «ЗІФВ УАН», кн. XIX. Київ. Стор. 286—304.
21. Вірші Н. Поплонського р. 1691. «ЗІФВ УАН», кн. XXI—XXII, Київ, 1928 (1929). Стор. 310—317.
22. Одеське порто-франко. «Наукові Записки Київського Інституту Народнього Господарства», т. IX. Київ. Стор. 37—47.
23. Фабрично-заводські архіви України за кріпацької доби. «Архівна Справа», VII. Харків. Стор. ...⁶
24. Проблема української економіки в науковій і громадській думці XIX—XX віків. «Червоний Шлях», IX—X (66—67). Харків. Стор. 165—179.

1929.

25. Ескізи з історії повстання Петра Іваненка (Петрика). ВУАН. Київ. Стор. 65.
26. Курс історії українського господарства (до XX ст.). Видання студентів Київського Інституту Народнього Господарства. Київ. Циклостиль.
27. Мазепа й повстання Петра Іваненка (Петрика). «ЗІФВ УАН», кн. XXIII. Київ. Стор. 189—219.
28. «Орлик і Петрик» (До історії повстання Петра Іваненка). «ЗІФВ УАН», кн. XXV. Київ. Стор. 301—307.
29. Мануфактура на Правобережній Україні за останньої чверти XVIII ст. Окрема відбитка з «ЗІФВ ВУАН», кн. XXVI—XXVII.⁷ Київ.

⁴ Про Михайла — Мелетія Вуяхевича -Височанського.

⁵ Справжня кількість стор. 232.

⁶ Були відбитки.

⁷ Цей том ЗІФВ ВУАН був видрукований, але в світ не вийшов і був знищений. Замість нього, був виданий, під тим же числом, інший збірник.

30. Михайло Єлисейович Слабченко. «Матеріяли до виборів нових академіків ВУАН». ВУАН. Київ.
31. Архів Бахмутських і Торських соляних заводів (XVIII ст.). «Архівна Справа», IX—X. Харків. Стор. ...
32. Бавовняна промисловість на Україні в XVIII—XIX ст. «Червоний Шлях», III (72). Харків. Стор. 117—135.
33. «Записки Одеського Наукового при УАН Товариства». Секція Соц.-Історична. Чч. I—III. 1927—1928. За ред. М. Слабченка. (Рецензія). «Червоний Шлях». VII (76). Харків. Стор. 243—249.
34. М. Яворський, Нариси з історії революційної боротьби на Україні. Т. II, ч. I. Харків, 1928. Стор. 167. (Рецензія). «Прапор Марксизму», III. Харків. Стор. 145—151.
35. Польський капітал і український ринок за першої половини XIX ст. «Прапор Марксизму», VI. Харків. Стор. 147—177.
36. Донбас в історії українського господарства. «Масовик», IX—X. Сталіне. Стор. 14—16.

1930.

37. Вірші смоленського шляхтича Н. Поплонського р. 1691 на честь Перекопського бєя. «Студії з Криму». — «Збірник історично-Філологічного Відділу УАН», ч. 89. Київ. Стор. 32—38.
38. Петрик — ханський гетьман України (1692).⁸ «Студії з Криму», — «Збірник Історично-Філологічного Відділу УАН», ч. 89. Київ. Стор. 39—104.
39. Архів Шостенського порохового заводу. «Архівна Справа», I (XII). Харків. Стор. 174.

1931.

40. Нариси з історії капіталізму на Україні. Вип. I. ДВОУ «Пролетар». Харків—Київ. Стор. 174.
41. Нариси з історії української фабрики. Кріпацька фабрика. ВУАН — ДВОУ «Пролетар». Харків—Київ.⁹ Стор. 284.
42. За марксо-ленінську методологію в історичній науці. «Пролетарська Правда». Київ, 1931, I. XII.¹⁰

⁸ Сюди ввійшли розвідки :1) Договір Петра Іваненка (Петрика) з Кримом 1692 року (стор. 40—63); 2) Мазєпа і Петрик (стор. 64—94); 3) Ще до історії Петрика (стор. 95—99); 4) Орлик і Петрик (100—104).

⁹ Книга, майже закінчена друком, була знищена советською цензурою.

¹⁰ Передруковано (стисло) у «Вістях» ВУАН, 1932, ч. I. (січень—лютий), стор. 44—46. (Засід. Сесії Ради ВУАН 28.—29. XI. 1931).

1932.

43. До історії порцеляно-фаянсової промисловости на Україні. «Нариси з соціально-економічної історії України. Праці Комісії Соціально-Економічної Історії України». Т. I. За ред. акад. Д. I. Багалія. ВУАН. Київ. Стор. 273—277.
44. Закавказький транзит і Україна в першій половині XIX століття. «Нариси . . .», як під 43. Стор. 278—293.
45. Пам'яті акад. Д. I. Багалія (1857—1932). «Україна», ч. 1—2. ВУАН. Київ. Стор. 167—170.
46. Дмитро Іванович Багалій. (Некролог). «Вісті ВУАН», ч. 2, Київ, Стор. 86—87.
47. До історії металургійної промисловости на Правобережній Україні. «Архів Радянської України», I—II. Харків. Стор. 137—152.
48. Проблема металургійної промисловости на Правобережній Україні. «ПП», ч. . . . Київ.

1934.

49. Буржуазна школа Довнар — Запольського. (До генези блоку російського великодержавництва й місцевого націоналізму в українській історіографії). «ЗІАІ ВУАН», ч. I. Київ. Стор. 157—225.

1935.

50. К вопросу об исследовании местных железорудных ресурсов Правобережного Полесья УССР. «Советское Краеведение», III—IV. Москва. Стор. 51—53.

1938.

51. Київ (історичний нарис). Київ.¹¹
52. Семен Палій. «Комуніст», ч. . . . Київ.
53. Семен Палій. Харків.¹²

1939.

54. Україна в часи Петра I. Академія Наук УРСР. Київ. Стор. 58.
55. Полтавская битва. Воениздат. СССР. Москва. Стор. . . .
56. Шевченко і його епоха. «Пам'яті Т. Г. Шевченка. Збірник статей до 125-ліття з дня народження. 1814—1939». АН УРСР. Київ. Стор. 31—52.

¹¹ Стаття надрукована в київській газеті для дітей.

¹² Стаття була надрукована в харківському журналі для юнацтва.

57. К истории металлургии на Правобережной Украине в первой половине XIX ст. «Труды Исторического Факультета Киевского Государственного Университета им. Т. Г. Шевченка», т. I. Київ, 1939 (1940). Стор. 41—69.
58. Шевченко та його доба.¹³ Збірник Українського Науково-Дослідчого Інституту Педагогіки, присвячений Шевченкові.
59. Боротьба руського і українського народів проти шведського вторгнення в 1708—1709 рр. «Більшовик України», ч. 7. Київ. Стор. 55—65.
60. Полтавська битва. Харків.¹⁴
61. Тарас Шевченко.¹⁵ Менск.
62. М. Петровський. Визвольна війна українського народу проти гніту шляхетської Польщі і приєднання України до Росії (1648—1654). Київ, 1939. (Рецензія) «Комуніст», ч. ... Київ.
63. (С. Білоусов, О. Оглоблин, М. Петровський), Визвольна боротьба українського народу проти шляхетської Польщі. «Комуніст», ч. ... Київ.

1940.

64. Західна Україна. (Історичний нарис). «Західна Україна, Збірник». АН УРСР. Київ. Стор. 9—31.
65. Боротьба російського і українського народів проти шведського вторгнення в 1708—1709 роках. «Полтавська битва. Труды Наукової Сесії Інституту Історії України, присвяченої 230-літтю Полтавської битви» АН УРСР. Київ. Стор. 21—40.
66. Боротьба старшинських угруповань на Гетьманщині в кінці XVII ст. і виступ Петрика. «Записки Історичного та Філологічного Факультетів Львівського Державного Університету ім. Івана Франка», I. Львів. Стор. 59—72.
67. А. Шестаков, Материалы для истории СССР. Часть II.¹⁶ (Рецензія). «Комуніст», ч. ... Київ.

1941.

68. Україна в кінці XVII — в першій чверті XVIII ст. АН УРСР. Київ. Стор. 222.¹⁷
69. 3. Україна в кінці XVII — на початку XVIII ст., 4. Україна в Північній війні; 5. Реформи Петра I і колоніяльна політика царизму на Україні. «Історія України. Короткий курс. Під редакцією С. М. Белоусова etc.». АН УРСР. Київ. Стор. 106—118.

¹³ Заголовок статті й назва Збірника подані приблизно.

¹⁴ Стаття надрукована в харківському юнацькому журналі.

¹⁵ Стаття (назва подана приблизно) надрукована білоруською мовою в одній менській газеті.

¹⁶ Заголовок приблизний.

¹⁷ Книга в світ не вийшла.

70. К вопросу об измене Мазепы. «Историк-Марксист», V (93). Москва. Стр. 47—60.

1942.

71. Німецька колонізація на Лівобережній Україні. «Нове Українське Слово», ч. 41 (56). Київ.
72. Бернгард Рейт. «НУС», ч. ... Київ.
73. Німецькі промислові колонії на Лівобережній Україні. Німецька промислова колонія в Кременчуці. «НУС», ч. 104 (119). Київ.
74. (Без підпису). Музей — Архів переходової доби м. Києва. «НУС» ч. ... Київ.

1943.

75. Андрій Рачинський. (До історії української музики XVIII століття). «Наші Дні», IX. Львів. Стр. 6.
76. Вадим Модзалевський (1882—1920). «НД», X. Львів. Стр. 3—4.
77. (Проф. Ол. Ог-ин). В. Січинський. Юрій Нарбут. 1886—1920. Краків—Львів, 1943. Стр. 63. (Рецензія). «НД», X. Львів, Стр. 15.
78. Хто був автором «Історії Русов?» «НД», XI. Львів. Стр. 6-7.
79. До питання про місію Капніста 1791 року. (З історії українсько-німецьких взаємин). «Краківські Вісті», ч. 129 (867). Краків.
80. Німецький історик України¹⁸ «КВ», ч. 195 (933). Краків.
81. «Історія України» Худорби. «КВ», чч. 238 (976)—239 (977). Краків.
82. Тимофій Калинський. (З історії української громадської думки XVIII—XIX ст.) «КВ», чч. 293 (1031), 294 (1032). Краків.
83. Внучка двох гетьманів. «Українська дійсність», чч. 3, 4. Прага.
84. D. Antonowytch, Deutsche Einflüsse auf die ukrainische Kunst. Leipzig, 1942. (Рецензія). «УД», ч. 4. Прага.
85. D. Antonowytch, Deutsche Einflüsse auf die ukrainische Kunst. Leipzig, 1942. (Рецензія). «Нове Українське Слово», ч. ... Київ.
86. Німецькі промислові колонії на Полтавщині. «НУС», ч. 33 (351). Київ.
87. Німецькі промислові колонії на Чернігівщині. «НУС», ч. 33 (351). Київ.
88. Залізна промисловість Правобережної України. «НУС», ч. ... Київ.¹⁹

¹⁸ Про Олександра Рігельмана.

¹⁹ Передруковано в «Наступ», Прага, 1943.

89. Шкляна промисловість Правобережної України. «НУС», ч. ... Київ.²⁰
90. Експедиція берг-гауптмана фон Гельмана на Полісся. «НУС», ч. ... Київ.
91. Німецькі суконні фабрики в Коростишеві. «НУС», ч. ... Київ.
92. Німецька праця на Коростишівщині в минулому.²¹ «Коростишівські Вісті», ч. ... Коростишів.

1944.

93. Історичний архів Чорноморського Флоту. (До історії архівної справи на Україні). «Чорноморський Збірник», Одеса.²² Стор. 31—36.
94. Псевдо-Безбородько проти Лобисевича. «НД», II. Львів.
95. Михайло Грушевський. «Український Вісник», ч. 31—33 (155—157). Берлін. Стор. 7—10.
96. Михайло Грушевський. «Вояцька Слава», X—XI. (Німеччина).

1945.

97. Олесь Мизько. Як большевики руйнували українську історичну науку. Вид. Ю. Тищенка. Прага. Стор. 53.

1946.

98. Пам'ятка українського церковного малярства часів Гетьмана Івана Мазепи. «Бюлетень Богословсько-Педагогічної Академії УАПЦ», ч. 2. Мюнхен. Стор. 22—24. Цкль.
99. Проф. О. Лашкевич. Аркадій Казка. (Сторінки з історії новітньої української літератури). «Рідне Слово», XII. Мюнхен. Стор. 66—77. Цкль.

1947.

100. Українська генеалогія та її значення для історичної науки. Конспект. «Бюлетень УВАН», ч. 11—12. (Авгсбург). Стор. 21—22. Цкль.
101. Українсько-шведський союз 1708 року (Конспект). «Бюлетень УВАН», ч. 11—12. (Авгсбург). Стор. 24—26. Цкль.
102. «Історія Русов». (До століття видання: 1846—1946). (Конспект). «Бюлетень УВАН», ч. 11—12. (Авгсбург). Стор. 30—31. Цкль.

²⁰ Передруковано в «Наступ», Прага, 1943.

²¹ Назва дана німецькою цензурою. Авторська назва була: «З минулого м. Коростишева».

²² Варшава.

103. Варлаам Шишацький (1751—1820). «ББПА УАПЦ», ч. 3. Мюнхен. Стор. 28—33. Цкль.
104. Чорноморська проблема в українській політиці часів гетьмана Івана Мазепи (1687—1709). «ЧЗ», XI: Женева.²³ Стор. 27—30. Цкль.
105. Матеріяли до родословної Косачів. «Рід та Знамено», ч. 2. S. 1. Стор. 19—21. Цкль.²⁴
106. Олександр Лазаревський (1834—1902) і українське родознавство. «Рід та Знамено», ч. 4. S. 1. Стор. 20—24. Цкль.
107. Андрій Леванідов. «Арка», ч. 2—3. Мюнхен. Стор. 35—37.
108. Династична ідея в державно-політичній думці України — Гетьманщини XVII—XVIII ст. «Український Літопис», ч. 5—6 (Авгсбург). Стор. 11—19. Цкль.
109. (Без підпису). Українська мартирологія й завдання її наукового дослідження. «Завдання Української Мартирології». Науково-Дослідчий Інститут Української Мартирології (НДІ-УМ). Мюнхен. Стор. 3—11.

1948.

110. Хмельниччина й залізорудна промисловість Правобережної України. «ЗНТШ», т. 156. Мюнхен. Стор. 129—140.²⁵
111. Інститут Української Мартирології (НДІУМ). «Сьогочасне й Минуле», I. НТШ. Мюнхен—Нью Йорк. Стор. 69—70.
112. Annales de la Petit-Russie Шерера й «Історія Русов». «НЗБ УВУ в Мюнхені (ювілейне видання)», т. V. Мюнхен. Стор. 87—94.²⁶
113. Опанас Лобисевич (1732—1805). «ЛНЗб», ч. 3. Корюген-Кіль. Стор. 3—10. Цкль.
114. Нарбут — мазепинець. Нові матеріяли до біографії Юрія Нарбута. «Арка», ч. 2. Мюнхен. Стор. 9—11.
115. «Золотий спокій». «Арка», ч. 3—4. Мюнхен. Стор. 1—5.
116. О. М. Українська історична наука в 1920-х роках. «Сучасник», I. (Новий Ульм). Стор. 76—84.
117. Михайло Грушевський. (З нагоди 50-річчя «Історії України-Руси»). «Українська Трибуна», ч. 21 (143).²⁷ Мюнхен.
118. 1709 рік. «Українська Трибуна», чч. ... Мюнхен, 1948. (7. XI. і 11. XI).²⁸

²³ Видано на еміграції в Німеччині.

²⁴ Були відбитки.

²⁵ Резюме: англійською мовою, стор. 141; німецькою мовою, стор. 142.

²⁶ Резюме: англійською мовою, стор. 224; німецькою мовою, стор. 242—243.

²⁷ Див. «Українська Трибуна», ч. 26 (148). Мюнхен, 1948, стор. 6.

²⁸ Передруковано в газеті «Національна Трибуна», Нью Йорк, 1951.

1949.

119. Нові матеріяли до історії повстання Петра Іваненка (Петрика). УВАН. Авґсбург. Стор. 14.
120. Ханенки. (Сторінка з історії українського автономізму 18-го ст.). Вид. Т. Омельченка — Ю. Тищенко. Кіль. Стор. 12.
121. До питання про автора «Історії Русов». «Україна», ч. 2. Париж. Стор. 71—75.
122. The Ukrainian Humanities and the Soviets.
“The Ukrainian Quarterly” vol. V, Number I. (New York). Pp. 10—19.
123. 1709 рік. «Календар „Української Трибуни” на рік 1949». Мюнхен. Стор. 17—38.
124. Хмельниччина і українська державна ідея. «Народній Календар на рік Божий 1949». Париж. Стор. 31—36.
125. Історичний обов’язок української еміграції. «Українські Вісті», ч. 61/318. Новий Ульм.
126. Історичний обов’язок української еміграції. «Наша Доба», ч. 4 (13). Париж. Стор. 21—24. Цкль.

1950.

127. Джерела. «ЕУ» I. НТШ. Мюнхен—Нью Йорк. Стор. 396—399.
128. Д. Дорошенко і О. Оглоблин, Історіографія. «ЕУ» I. НТШ. Мюнхен—Нью Йорк. Стор. 399—405.
129. Рання історія України. «ЕУ» I. НТШ. Мюнхен—Нью Йорк. Стор. 406—411.
130. До історії архіву Київської митрополії XVIII століття.
Стор. 385—392.
„Analecta OSBM“, vol. I. (VII). Fasc. 2—3. Romae.
131. Соневицький Леонід. Український єпископат Перемиської і Холмської Єпархій в XV—XVI ст. (Докторська дисертація в УВУ Мюнхен, 1948).²⁹ (Рецензія). „Analecta OSBM“, vol. I. (VII). Fasc. 2—3. Romae. Стор. 428—32.
132. Три невидані листи В. Соловійова (1887). «Україна», ч. 4. Париж. Стор. 270—276.³⁰
133. Листи Юрія Нарбута до Вадима Модзалевського. «Праці Українського Науково-Дослідного Інституту Родознавства та Знаменознавства», т. I. На чужині. Стор. 21—39. Цикль.³¹

²⁹ Праця вийшла в світ у Римі, р. 1955, 105 стор., як т. VI секції I, серії II «Записок ЧСВВ».

³⁰ Див. ще репліку «В Соловійов» в «Україні», ч. 6. Париж, 1951, стор. 496.

³¹ Були відбитки.

1951.

134. Московська теорія III Риму в XVI—XVII ст. Вид. Церковно-Археографічної Комісії Апостольського Візитатора для Українців у Західній Європі. Мюнхен. Стор. 55.
135. Western Europe and the Ukrainian Baroque an Aspect of Cultural Influences at the time of Hetman Ivan Mazepa. "The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S.", v. I. № 2, (New York). Pp. 127—137.³²
136. 1) Sphragistic studies by Vyacheslav Prokopovich (a written report) . . . A posthumous work edited by Professor A. Yakovliv, and summarized by Professor O. Ohloblin.
2) "Pechat" Malorossiyskaya" (The Little Russian Seal) by Vyacheslav Prokopovich . . . (резюме О. Оглоблина). "Proceedings" Історично-Філософічної Секції НТШ, т. I. New York—Paris. Pp. 67—75.
137. І. Витанович, В. Дорошенко, Г. Махів, М. Міщенко, О. Оглоблин. Наука. (Українська наука на Центральних і Східних Землях в XX ст. і Українська Академія Наук). «ЕУ» I. НТШ. Мюнхен—Нью Йорк. Стор. 906—911.
138. До історії українського духовенства на Гетьманщині XVIII ст. «Богослов», кн. I. Нью Йорк, Стор. 57—64. Цкль.
139. Перша друкована звістка про «Історію Русов». «Наша Культура», ч. 2 (167). Вінніпег. Стор. 28—35.
140. Генерал Павло Скоропадський і Українська Центральна Рада в 1917 р. «Державницька Думка», ч. 2. Філадельфія. Стор. 43—47.
141. Два документи з часів Української Держави 1918 р. «ДД», ч. 2. Філадельфія. Стор. 48—50.
142. Праця Юрія Нарбути над утворенням українського Державного Герба і Державної Печатки. З архіву Ю. Нарбути. «ДД», ч. 3. Філадельфія. Стор. 47—50.
143. Династична ідея в державницько-політичній думці України — Гетьманщини XVII—XVIII ст. «ДД», ч. 4. Філадельфія. Стор. 40—52.³³
144. О. Мезько. Українська історична наука під советами в 1920—1930-х рр. «Визвольний Шлях», чч. 4—5 (43—44), стор. 36—41; 6 (45), стор. 27—33; 7 (46), стор. 17—22; 8 (47), стор. 9—12. Лондон.³⁴

³² Були відбитки.

³³ Головні друкарські помилки, як рівнож і назву (треба: державно-політичній) виправлено в «ДД», ч. 5, 1952, стор. 64.

³⁴ Чч. 4—5 і 6 — Цкль; чч. 7 і 8 — друк.

1952.

145. Василь Капніст (1756—1823). «ЛНЗб» ч. I. УВАН. Нью Йорк. Стор. 177—194.³⁵
146. Григорій Покас та його «Описаніє о Малой Россіи» (1751). «НЗб», I. УВАН. Нью Йорк. стор. 61—73.
147. The Ethical and Political Principles of "Istoriya Rusov". "The Annals" УВАН, vol. II. No. 4 (6). (New York). Pp. 388—400.³⁶
148. З невиданих листів Василя Горленка до Миколи Стороженка (1893—1905). (Вступ і примітки проф. О. Оглоблина). «Україна», чч. 7, 8, Париж. Стор. 556—569, 658—676.
149. Чудо Дегтярівської Божої Матері в «Історії Русов». «Наша Культура», ч. 12 (177), жовтень, стор. 25—28; ч. 1. (178), листопад, стор. 25—30. Вінніпег.
150. До проблеми іконографії гетьмана Івана Мазепи. (Резюме доповіді в НТШ, Нью Йорк, 7. VI. 1952). «Свобода», ч. 201, Jersey-City. Див. «Україна», ч. 8, Париж. Стор. 692.³⁷

1953.

151. Федір Туманський і його проект Академічної книгарні в Глухові кінця 1770-х років. «НЗб», II. УВАН. Нью Йорк. Стор. 106—114.
152. Про деякі загублені праці й видання Всеукраїнської Академії Наук у Києві. «НЗб», II. УВАН. Нью Йорк. Стор. 196—198.
153. Where was "Istoriya Rusov" written? The Annals" УВАН, vol. III, No. 2 (8). (New York). Pp. 670—695.
154. Рід і Земля Дмитра Дорошенка. «Український Літопис», ч. I. Авгсбург. Стор 67—76.
155. Етичні й політичні засади «Історії Русів». «Вісник», ч. 2 (56). (Нью Йорк). Стор. 16—20.
156. Трагедія Батурина. «Вісник», ч. 4—5 (58—59). (Нью Йорк). Стор. 19—21.
157. Московський проект 1714 року «про удержання України Черкаської». «Вісник», ч. 6 (60). (Нью Йорк). Стор. 13—15.
158. Проблема³⁸ української економіки в науковій і громадській думці XIX—XX в. «Вісник», ч. 8 (62). (Нью Йорк). Ст. 10—15.
159. З давніх архівів. «Вісник», ч. 8 (62). (Нью Йорк). Стор. 21—22.
160. Петро Симоновський (1717—1809). «Ювілейний Календар — Альманах, «Провидіння». Філадельфія, 1953. Стор. 109—114.

³⁵ Перша половина статті. Друга половина — див. ч. 196, цієї бібліографії.

³⁶ Були відбитки.

³⁷ Див. ще «Україна», ч. 4, Париж, 1950, стор. 268.

³⁸ Надруковано помилково: Проблеми.

161. Московська Теорія III Риму в XVI—XVII ст. «Українська Думка», ч. 14/315. Лондон.

1954.

162. Українсько-Московська угода 1654 (р.). Організація Оборони Чотирьох Свобід України. Ліга Визволення України. Нью Йорк—Торонто, стор. 100, 2 нenum.).³⁹
163. Treaty of Pereyaslav 1654.
Canadian League for Ukraine's Liberation. Organization for Defense of Four Freedoms for Ukraine. Toronto—New York. Pp. 104.⁴⁰
164. Хмельниччина і українська Державність. Український Народний Університет. Лекція I. Нью Йорк. Стор. 24.
165. Elie Borschak, La légende historique de l'Ukraine. Istorija Rusov. Paris, Institut d'Études Slaves, 1949. (Рецензія). „Analecta OSBM“, Серія II, Секція II, vol. II (VIII) Fasc. 1—2 Romae. Pp. 267—278.
166. До питання про джерела «Історії Русов» у справах церковних. «Віра і Знання». Праці Науково-Богословського Інституту УПЦ в ЗДА. I. Нью Йорк. Стор. 46—52.
167. Петро Калнишевський і Києво-Видубецький монастир. (Два неопубліковані документи). «Віра і Знання» ПНБІ УПЦ в ЗДА. I. Нью Йорк. Стор. 117—118.
168. Григорій Долинський — український автономіст XVIII ст. «Український Літопис», ч. 2 (32). Авгсбург. Стор. 40—45.
169. Проблема української економіки в науковій і громадській думці XIX—XX в. (Закінчення). «Вісник», ч. 1 (63). (Нью Йорк). Стор. 6—8.
170. «Вивід прав України» Гетьмана Пилипа Орлика (р. 1712). «Вісник», ч. 5 (67). (Нью Йорк). Стор. 11—14.
171. Soviet Historiography. “Academic Freedom under the Soviet Regime“. (A Symposium). New York. Pp. 69—77.
172. The Pereyaslav Treaty and Eastern Europe. “The Ukrainian Quarterly“, vol. X, Number I. (New York). Pp. 41—50.
173. Переяславсько-московські переговори. «Крила», ч. 1 (17). Нью Йорк. Стор. 10—13.
174. Чорноморська проблема в українській політиці часів гетьмана Івана Мазепи (1687—1709). «Український Самостійник», ч. 8 (214). Мюнхен.

³⁹ Рецензії: Проф. Н. Полонської-Василенко. «Український Літопис», ч. 2 (32), Авгсбург, 1954, стор. 45—51; о. Др. А. Г. Великого ЧСВВ, — «Analecta OSBM», Серія II, Секція II, т. II (VIII), вип. 1—2, Рим, 1954, стор. 293—295.

⁴⁰ Рецензія Проф. Н. Полонської-Василенко.
“The Annals“ УВАН, vol. V, No. 2, 3 (16—17), 1956, pp. 1224—1226.

175. Переяславський Договір. (Резюме доповіді Проф. О. Оглоблина що її він виголосив на III Здвизи СУМА, Бавнд-Брук, N. Y., U. S. A. 15. VIII. 1954). «Шлях Молоді», ч. 8. (Додаток до «Свободи» ч. 161). Jersey City.

1955.

176. «Багалій Дмитро», «Михайло Грушевський», (та інші замітки за підписом О. Оглоблина, О. О. або без підпису). «ЕУ» II. Словникова частина. НТШ. Париж—Нью Йорк. Стор. 80, 453—455, та інші.
177. Великій і Світлій Пам'яті Митрополита Андрея Шептицького. (Спогади). «Логос», т. VI, кн. 2.⁴¹ Стор. 144—150.
178. Семен та Олекса Дівовичі. «Розбудова Держави», 1 (16). S. 1. Стор. 1—6.
179. З історії української державницької думки доби Мазепи. «Вісник», ч. 6 (80). (Нью Йорк). Стор. 10—15.
180. З історії українсько-російських економічних відносин. Тариф 1822 р. і Україна. «Вісник», ч. 1 (75). (Нью Йорк). Стор. 16—21.
181. Американська революція та український національно-визвольний рух кінця 18 ст. «Вісник», ч. 7—8 (81—82). (Нью Йорк). Стор. 11—16.
182. American Revolution and Ukrainian Liberation Ideas during the late 18th Century. "The Ukrainian Quarterly", vol. XI, No. 3. (New York). Pp. 203—212.
183. Іван Халанський. «На Слідах», ч. 3. Ontario, Calif. Стор. 5—7.
184. Андрій Полетика. «За Єдність Нації», ч. 6 (10). Лондон. Стор. 3—4.
185. Великій і Світлій пам'яті Митрополита Андрея Шептицького. (Спогад). «Америка», чч. 199, 200. Філадельфія.
186. О. Ісидор Нагаєвський: «Кирило-Методіївське Християнство в Русі-Україні». Записки ЧСВВ, Серія II, Секція I, Рим, 1954. Видання ОО. Василян, 8⁰, сторін 178. (Рецензія). «Шлях», ч. 27. Філадельфія.
187. Люди Нової України. (Передмова до книжки: Степан Микитка, Володимир Дорошенко. З нагоди 75-річчя визначного вченого й громадянина. Філадельфія, 1955). Стор. 5—6.

1956.

188. «Історія Русів». Редакція і вступна стаття Олександра Оглоблина. Вид. «Вісник» — ООЧСУ. Нью Йорк. Вступна стаття: ст. V—XXIX.

⁴¹ Видання О.О. Редемптористів, Канада.

189. Українські політичні пляни 1730х рр. «Analecta OSBM», Ser. II. Sectio II. vol. II (VIII). Fasc. 3—4. Romae. Стор. 393—409.
190. Неопублікований лист Митрополита Іпатія Потія з 1603 р. «Analecta OSBM», Ser. II. Sectio II. vol. II (VIII). Fasc. 3—4. Romae. Стор. 470—72.
191. Borys Krupnyckyj (1894—1956). „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas“, Band 4, Heft 2. München. SS. 232—234, u. Sonderdruck, Ss. 1—2.
192. Вадим Михайлович Щербаківський. (З нагоди 80-ліття). «Вісник», ч. 3 (Нью Йорк). 17—21.
193. Маніфест Гетьмана Пилипа Орлика. «Вісник», ч. 12 (98). (Нью Йорк). Стор. 8—11.
194. Українські гуманітарні науки під Советами в 1920—1930 рр. «Альманах-Календар „Гомону України” на 1956 рік». Торонто. Стор. 70—79.
195. Тисячоліття Християнської України. (Промова на святочній Академії з нагоди 1000-ліття Християнства в Україні. Гартфорд, Конн., 10. VI. 1956). «Америка», ч. 140. Філадельфія.
196. Борис Крупницький (1894—1956). Вступна стаття до книги Б. Крупницького: «Гетьман Пилип Орлик (1672—1742), його життя і діла». Мюнхен, 1956. Стор. 5—8.⁴²
197. Списки «Історії Русів». «Науковий Збірник Українського Вільного Університету». Ювілейне видання, т. VI. Мюнхен, 1956. Стор. 167—180.⁴³

1957.

198. Василь Капніст (1756—1823).⁴⁴ «Українська Літературна Газета. Збірник 1956». Мюнхен, стор. 167—196.
199. Українсько-Кримський договір 1692 р. «Вісник», ч. 2 (100). (Нью Йорк), 1957, лютий. Стор. 20—25.
200. Пам'яті Антона Степановича Синявського (1864—1948?). «Українська Літературна Газета», ч. 4 (22). Мюнхен, 1957, квітень. Стор. 5.
201. Вічна книга України. «Визвольний Шлях», кн. 5/41 (115). Лондон, 1957. Стор. 527—535.
202. «Студії над Історією Русів». (Автореферат). “Proceedings” Історично-Філософичної Секції НТШ, т. II. Стор. 32—36.
203. Еволюція старого українського рудництва в світлі топонімики. «НЗБ НТШ, присвячений пам'яті Проф. Д-ра Зенона Кузеля». (Друкується).
204. Ukrainian Historiography 1917—1956. „The Annals“ УВАН, vol. V—VI, № 18—20. New York 1957. Pp. 305—435.

⁴² (і бібліографія, стор. 75—78).

⁴³ Скрема відбитка: Мюнхен, 1956. Стор. 16.

⁴⁴ Закінчення. Початок — див. ч. 145 цієї бібліографії.

205. Переяславська угода 1654 року в історії української державности. (Друкується).
206. Богдан Хмельницький. Володар і людина. (Друкується).
207. Михайло Грушевський. Дмитро Дорошенко. ЕУ. II, зошит 7.
208. Clarence A. Manning, Hetman of Ukraine, Ivan Mazera. New York, 1957. (Рецензія). „The Ukr. Quarterly“, XIII, № 3. 1957. Pp. 272—273.
209. Ukrainian Autonomists of the 1780s and 1790s and Count P. A. Rumyantsev-Zadunaysky. “The Annals“ УВАН. Нью Йорк.
210. Думки про Хмельниччину, Нью Йорк 1957, стор. 88.
211. Золотий Спокій. «Вісник», ч. 7—8 (105—106). (Нью Йорк) 1957, липень—серпень, стор. 3—10.
212. Маніфест Гетьмана Пилипа Орлика. “The Ukrainian Review“, ч. 3, London 1957. Pp. 42—47.
213. Зрив з Московою Гетьмана Івана Мазепи. «Альманах-Календар Гомону України». Торонто 1958. Стор. 125—132.

II.

Праці, що залишаються в рукопису

1. Спірні питання з історії східно-слов'янського розселення. I. Деревлянське, II. Сіверян. питання. 1919 р.
2. Захарія Корнилович, єпископ Переяславський, коад'ютор Київської Митрополії (1700—1715). 1920 р.
3. Громадсько-політичні погляди Михайла Драгоманова. 1921 р.
4. Олександр Матвієвич Лазаревський (1834—1902). 1922 р.
5. Російсько-турецька війна 1735—1739 рр. і господарство Гетьманщини. 1922 р.
6. Ідея української державности в добу Хмельниччини. 1922 р.
7. Матеріяли до української генеалогії XVII—XVIII ст. (родоводи низки шляхетських, старшинських, козацьких, духівницьких і міщанських фамілій Гетьманщини). 1923 р.
8. Труд і робітництво в промисловості Гетьманщини XVIII ст. 1923 р.
9. Економічна думка Речі Посполитої другої половини XVIII ст. і Правобережна Україна. 1923 р.
10. Бібліотека гр. Хрептовичів і Київський Університет св. Володимира. 1923 р.
11. Матеріяли до історії великопанського господарства на Гетьманщині XVIII ст. Топальське господарство гр. Владиславичів-Рагузинських. (Вступна розвідка і збірка архівних документів). 1924 р.

12. Матеріяли до історії повстання Петра Іваненка (Петрика) 1691—1696 рр. (Археолографічна збірка). 1929 р.
13. Українська історіографія. (Лекції для Всеукраїнського Заочного Інституту Освіти ВЗІНО в Харкові). 1929 р.
14. Стародавня історія України. (Курс лекцій для ВЗІНО).
 - I. Київська доба.
 - II. Галицько-Волинська доба.
 - III. Татарщина. 1929 р.
15. «Петриківці». (До II випуску «Ескізів з історії повстання Петра Іваненка [Петрика]»). 1929 р.
16. «Року 1663». (Привілеї короля Яна Казимира Київському и Остерському міщанинові Богданові Войничу, наданий в Острозі р. 1663). 1930 р.
17. До проблеми Юрася Хмельницького. 1930 р.
18. Лівобережно-українська мануфактура XVIII ст. (Історичний нарис). 1931 р.
19. Щоденник Сергія Васильківського. 1932 р.
20. Праці Поліської історично-економічної експедиції ВУАН і Всеукраїнського Історичного Музею в Києві р. 1932. (Вступна стаття, редакція і коментар). 1933 р.
21. Промисловість Правобережного Поліся в минулому і в сучасному. (Вступна стаття до «Праць Поліської експедиції 1932 року»). 1933 р.
22. Промисловість Правобережного Полісся XVI—XX ст. (Історичні нариси підприємств залізорудної, скляної, порцеляно-фаянсової, текстильної, паперової й мідно-ливарної промисловости, обстежених Поліською експедицією 1932 року). 1933 р.
23. Матеріяли до історії залізорудної промисловости Правобережної України XVI—XVIII ст. (Археолографічна збірка з вступною статтею). 1933 р.
24. Матеріяли до історії господарства Полудневої Київщини (зокрема історичні нариси промислових закладів). 1933 р.
25. Шкляна промисловість Правобережної України XVI—XX ст. (Історично-економічний нарис). 1934 р.
26. Порцеляно-фаянсова промисловість Правобережної України XVIII—XX ст. (Історично-економічний нарис). 1934 р.
27. Знахідки мідних руд на Київщині та Херсонщині (за архівними матеріялами). 1935 р.
28. Рудні Правобережного Полісся XVI—XIX ст. (Рестр коло 500 рудень з короткими історичними відомостями про кожне підприємство). 1936 р.

29. Історія назв вулиць м. Києва. 1936 р.
30. Історія металургії Правобережної України XVI—XIX ст. (Монографія). 1937 р.
31. Залізні руди Правобережного Поліся.
I. Історія розшуків і знахідск.
II. Картотека родовищ. 1937 р.
32. Історія села Городська на Коростишівщині. 1937 р.
33. Доменні заводи Правобережної України XVIII—XIX ст. (Монографія). 1938 р.
34. Курс Української Історіографії XVIII—XIX століття (до Грушевського). 1940 р.
35. Реєстр універсалів гетьмана Івана Мазепи (1687—1709). 1940 р.
36. Труди і дні гетьмана Івана Мазепи (хронологічний показник). 1940 р.
37. Військові питання в «Історії Русів». 1940 р.
38. «Історія Русів» і гетьман Михайло Ханенко. 1940 р.
39. Промова Василя Гудовича в «Історії Русів». 1940 р.
40. Голштинські монети в «Історії Русів». 1940 р.
41. Україна в часи гетьманів Івана Скоропадського й Павла Полуботка (Монографія). 1941 р.
42. Передмова до «Історії Русів». 1941 р.
43. Родовід Ханенків. 1941 р.
44. Критично-документальна аналіза оповідань «Історії Русів» про XVIII століття. 1942 р.
45. Герб міста Києва. 1942 р.
46. Чергові проблеми кийвознавства. 1942 р.
47. Щоденик В. Л. Модзалевського р. 1917. (Вступна стаття й коментар). 1943 р.
48. Німецькі колонії на Лівобережній Україні XVIII—XIX століття. 1943 р.
49. Джерела «Історії Русів» 1943 р.
50. «Історія Русів» і гетьман Кирило Розумовський 1943 р.
51. Бібліографія «Історії Русів». 1943 р.
52. Опанас Лобисевич (1732—1805) і початки українського національного відродження. (Монографія). 1944 р.
53. Гетьман Іван Мазепа та його доба. (Монографія). 1944 р.
54. «Історія Русів» і гр. Петро Рум'янцев-Задунайський. 1944 р.
55. Проблеми мови, нації, народности, раси в працях Михайла Грушевського. 1944 р.
56. Проблема історії українсько-російських відносин в освітленні М. Грушевського. 1944 р.
57. Ідея федералізму в творах Грушевського. 1944 р.
58. Спогади. Частина I. Рід. 1945 р.
59. Іван Мазепа до гетьманства (біографічний нарис). 1945 р.

60. Українські автономісти і гр. Петро Рум'янцев-Задунайський в 1780—1790-х роках 1945 р.
61. Псевдо-Безбородько. (З приводу гіпотези Слабченка-Клепацького-Яковлева-Возняка про авторство О. Безбородька в «Історії Русів»). 1945 р.
62. Андрій Гудович. 1945 р.
63. Григорій Кологривий. 1945 р.
64. Павло Коропчевський. 1945 р.
65. Михайло Павлович Миклашевський. 1945 р.
66. Максим Мосціпанов. 1945 р.
67. О. Андрій Пригара та його опис Новгорода-Сіверського р. 1786. 1945 р.
68. Семен Тищенко-Лашкевич. 1945 р.
69. Туманські. 1945 р.⁴⁵
70. Коли написано «Історію Русів»? 1946 р.
71. «Історія Русів» і Іван Заруцький. 1946 р.
72. «Історія Русів» і гетьман Дем'ян Многогрішний. 1946 р.
73. «Історія Русів» і Іван Мирович. 1946 р.
74. «Історія Русів» і Борис Шереметев. 1946 р.
75. «Історія Русів» і повстання пікінерів. 1946 р.
76. Деякі прізвища в «Історії Русів».
- I. Прізвище «Соломаха».
- II. Прізвище «Тред'яковський». 1946 р.⁴⁶
77. Українська генеалогія та її значення для історичної науки. 1946 р.
78. Реєстри маршалів шляхетства, губерніяльних і повітових, Лівобережної України кінця XVIII — першої половини XIX століття. 1946 р.
79. Руйнація історичних пам'яток м. Києва в 1930-х роках. 1947 р.
80. (Англійське видання I частини «Енциклопедії Українознавства»).
1. Джерела та історіографія історії України.
2. Рання історія України. (Друкується УНС). 1953 р.
81. Українська історіографія в 1920—1940-х роках. 1954 р.
82. Рецензії на наукові праці з історії України (зокрема докторські та кандидатські дисертації). Понад 50 рецензій. 1936—1956 рр.

⁴⁵ Праці, позначені чч. 63—70, входять до збірки «Люди Старої України (XVIII ст.)».

⁴⁶ Праці позначені чч. 38—41, 43, 50—51, 55, 62, 71—77, входять до збірки «Студії над «Історією Русів».

